

Posudek na bakalářskou práci Petra Miencila

Název práce: Člověk jako součást stvoření v teologii Dumitru Stăniloae

Katedra: Institut ekumenických studií

Studijní obor: Teologie křesťanských tradic

Bakalářská práce Petra Miencila obsahuje celkem 55 stran včetně bibliografie. Je rozdělena do pěti podkapitol včetně úvodu a závěru.

Petr Miencil postupuje ve své bakalářské práci myšlenkově logicky a systematicky. Po úvodu načrtne ve druhé kapitole život a dílo Dumitru Stăniloae v širším kontextu rumunské teologie a patristické obnovy ve 20. století, aby tak ukázal, v jakém prostředí se utvářela jeho teologie. Následně se ve 3. kapitole dostává k Stăniloaeově teologické kosmologii a antropologii, v jejichž interpretaci vychází zejména z anglického překladu jeho knihy *The Experince of God: Orthodox Dogmatic Theology*, vol. 1. Nejprve se navrácí k patristickým kořenům rumunského teologa, zvláště k Maximu Vyznavači a jeho vztahu mezi *logoi* a *Logem*. Poté se zabývá atributy stvořeného světa z pohledu Stăniloae, konečností stvoření, teologickým smyslem času a prostoru, tvárností stvoření, jeho transparentí a opacitou a konečně pochopením *theose* jakožto konečného cíle člověka a celého stvoření. Celá stěžejní 3. kapitola je podána nejen přehledně a jasně, ale zároveň i teologicky živě. V Miencilových formulacích inspirativní témata Stăniloae ožívají a jsou důkazem opravdového setkání čtenáře s autorem. Miencil například chápe, že za tématem opacity (neprůhlednosti) světa jakožto důsledku pádu, mohl být u Stăniloae žalostný pohled na mrtvou industrializovanou krajinu padesátých a šedesátých let (str.31).

Autor ovšem nezůstává pouze u systematizování pramenů a jejich teologické interpretace, odpovídající svojí formulací spíše doktorské práci, ale uvádí je do dialogu s přírodními vědami. Ve 4. kapitole navazuje na Stăniloaeovu potřebu odpovídat na otázku, zda realita teologie odpovídá realitě světa s jeho přírodními zákony. Hledání takové odpovědi opět ukazuje na skutečné setkání Miencila se Staniloae, jakoby pokračoval v přesvědčení rumunského teologa o důležitosti vědeckého popisu světa a autonomii přírodních věd. Odpověď hledá velmi organickým způsobem ve vztahu mezi Stăniloaeovou teologickou kosmologií a antropologií a antropickým principem

formulovaným Johnem D. Barlowem a Frankem Tiplerem. Dochází k závěru, že i když se tento princip u rumunského teologa nikde explicitně neobjevuje (str. 46), rezonuje se Stěniloeovým popisem účelu a smyslu vesmíru: „za jazykem a slovníkem rumunského teologa poznáváme naděje těch přírodních vědců, kteří odmítají chápat vesmír jako sterilní prostředí, v němž by člověk měl být pouhým neosobním pozorovatelem fyzikálních fenoménů“. (47 str.)

Závěr práce je velmi vyvážený, kromě shrnutí předchozích kapitol, hodnotí Stěniloe teologickou kosmologii v širším kontextu evolučních teologických konceptů např. Teilharda de Chardin a odpovídá na otázku, jaký význam může mít dílo pro čtenáře ve 21. století.

Miencil v závěru poznamenává, že Stěniloe je básníkem teologie schopným se dotknout srdce posluchače a čtenáře poetickým stylem (str.49). A Miencilova práce je toho důkazem. Je nejen velmi čtivá, transparentní a přitom přesná v teologických interpretacích, které rozhodně převyšují bakalářskou úroveň. Z práce je zřejmé, že je autor takřkajíc doma nejen v teologii, ale i v přírodních vědách. Závěrečný seznam literatury, zahrnující zejména cizojazyčnou literaturu, svědčí o autorově pečlivém prostudování celku tématu, což se odráží v celém zpracování bakalářské práce.

Po formální stránce se práce vyznačuje pouze dvěma drobnými nedostatky: chybějící tečkou za poznámkami pod čarou či chybějícími velkými písmeny v anglických názvech knih.

Práci doporučuji k obhajobě s návrhem na hodnocení A a doufám, že Petr Miencil bude mít možnost dále pokračovat ve svém teologickém bádání, jež zaslouží pozornosti.

V Praze, dne 4. února 2015.

Mgr. Kateřina Bauer, Th.D.